

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University



การบัญชีการเงิน

Financial Accounting

รหัสวิชา : 3521103

อ. สมใจ เกาต์วง



บทที่ 1

ความรู้พื้นฐานทางการบัญชี

หัวข้อสำคัญ



- **ค่านิยมทางการบัญชี**
- **วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี**
- **ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี**
- **ข้อมูลทางการบัญชี**
- **รูปแบบการบัญชี**

หัวข้อสำคัญ



- ประเภทของธุรกิจ
- รูปแบบของกิจการ
- กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน
- ข้อจำกัดของงบการเงิน
- พระราชบัญญัติการบัญชี 2543

คำนิยามทางการบัญชี



➤ การบัญชี (*Accounting*) หมายถึง

ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และ
การสรุปข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน
ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน
ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจ
ในกิจกรรมของกิจการ

คำนิยามทางการบัญชี



➤ การบัญชี (*Accounting*) หมายถึง

ศิลปะของการบันทึก จัดประเภทและสรุปรายการที่สำคัญของรายรับ และรายจ่ายทางการเงิน โดยการรวบรวมให้เป็นระเบียบแบบแผนและสามารถแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินให้ทราบ

คำนิยามทางการบัญชี



➤ การบัญชี (*Accounting*) หมายถึง

ศิลปะการจดบันทึกรายการหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินไว้ในรูปของเงินตรา การจัดหมวดหมู่ของรายการที่บันทึก การสรุปผลและการวิเคราะห์ความหมายของรายการที่ได้จดบันทึกไว้โดยจัดทำในรูปของรายงานทางการเงิน

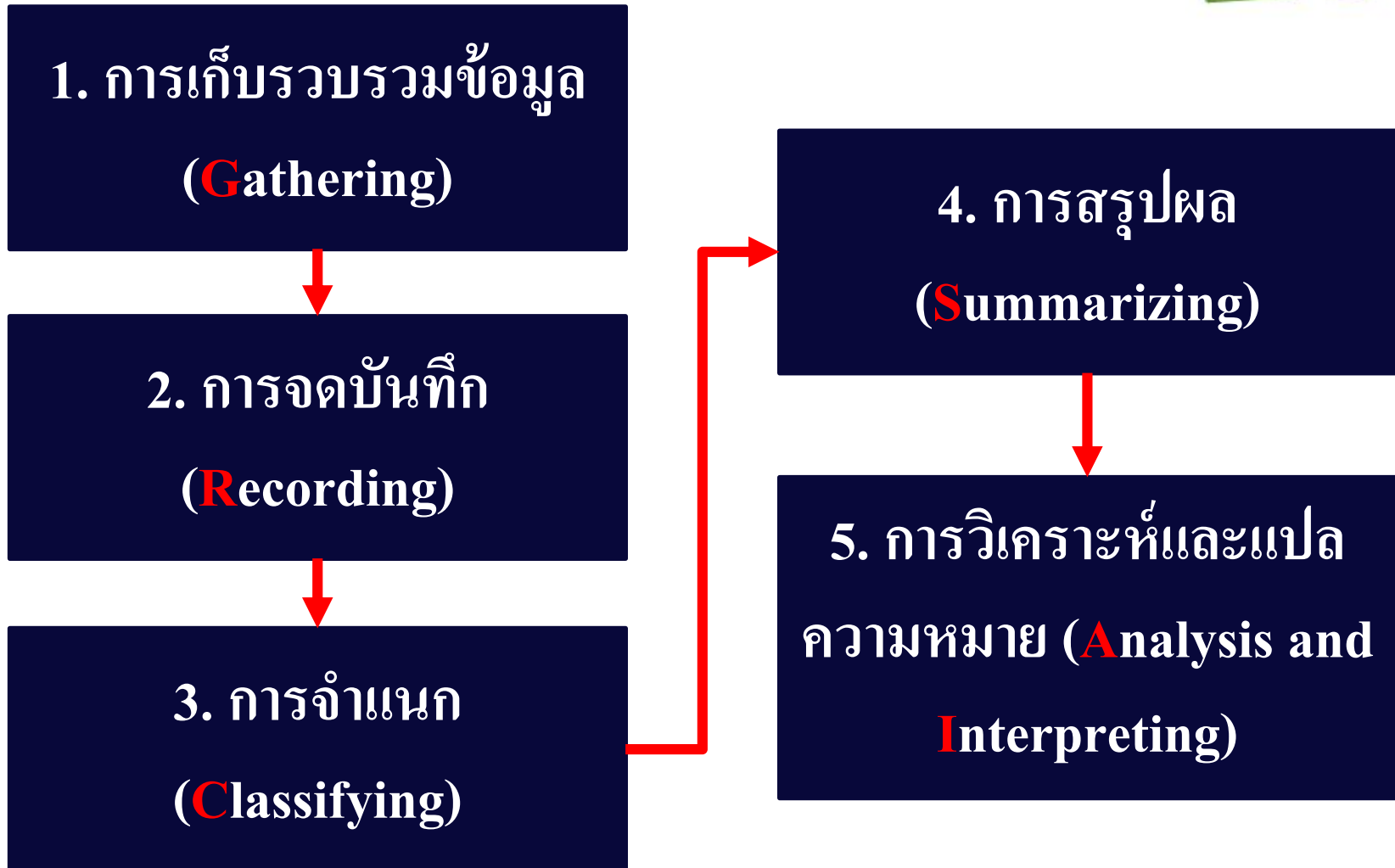
คำนิยามทางการบัญชี



➤ สรุป การบัญชี (*Accounting*) หมายถึง

การจดบันทึก จัดประเภทและสรุปรายการที่สำคัญเกี่ยวกับรายรับ และรายจ่ายทางการเงินที่กำหนดมูลค่าเป็นตัวเงินไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ โดยการรวบรวมให้เป็นระเบียบแบบแผน ถูกต้องตามหลักการบัญชีและสามารถแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินให้ทราบเพื่อประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย

ขั้นตอนการจัดทำบัญชี



วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี



วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี

(The Purpose of Accounting)

1. เพื่อจดบันทึกรายการค้าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกิจการตามหลักฐาน โดยเรียงตามลำดับก่อนหลัง
2. เพื่อจำแนกประเภทเป็นหมวดหมู่สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย

วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี



วัตถุประสงค์ของการจัดทำบัญชี

(The Purpose of Accounting)

3. เพื่อสรุปผลของรายการค้าไว้อย่างสมบูรณ์ เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและพระราชบัญญัติการบัญชี

4. เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง และนำไปใช้ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ของกิจการในช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ต้องการทราบ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหลายฝ่าย

ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี



ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี

(The **B**enefits of **A**ccounting)

1. ช่วยให้ผู้บริหาร และเจ้าของกิจการกิจการสามารถควบคุม และดูแลรักษาสินทรัพย์ของกิจการที่มีอยู่ไม่ให้สูญหาย
2. ช่วยให้ผู้บริหารกิจการมีข้อมูลเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการ กำหนดนโยบายในการวางแผนและช่วยในการตัดสินใจ บริหารงานในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี



ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี

(The Benefits of Accounting)

3. ช่วยให้ผู้บริหารทราบผลการดำเนินงานของกิจการ ในระยะเวลาหนึ่งว่า มีผลกำไร หรือขาดทุน และทราบฐานะทางการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง ได้อย่างถูกต้อง
4. ช่วยให้ผู้บุคคลภายนอกกิจการหรือบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ประโยชน์ ในการตัดสินใจ

ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี



ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี

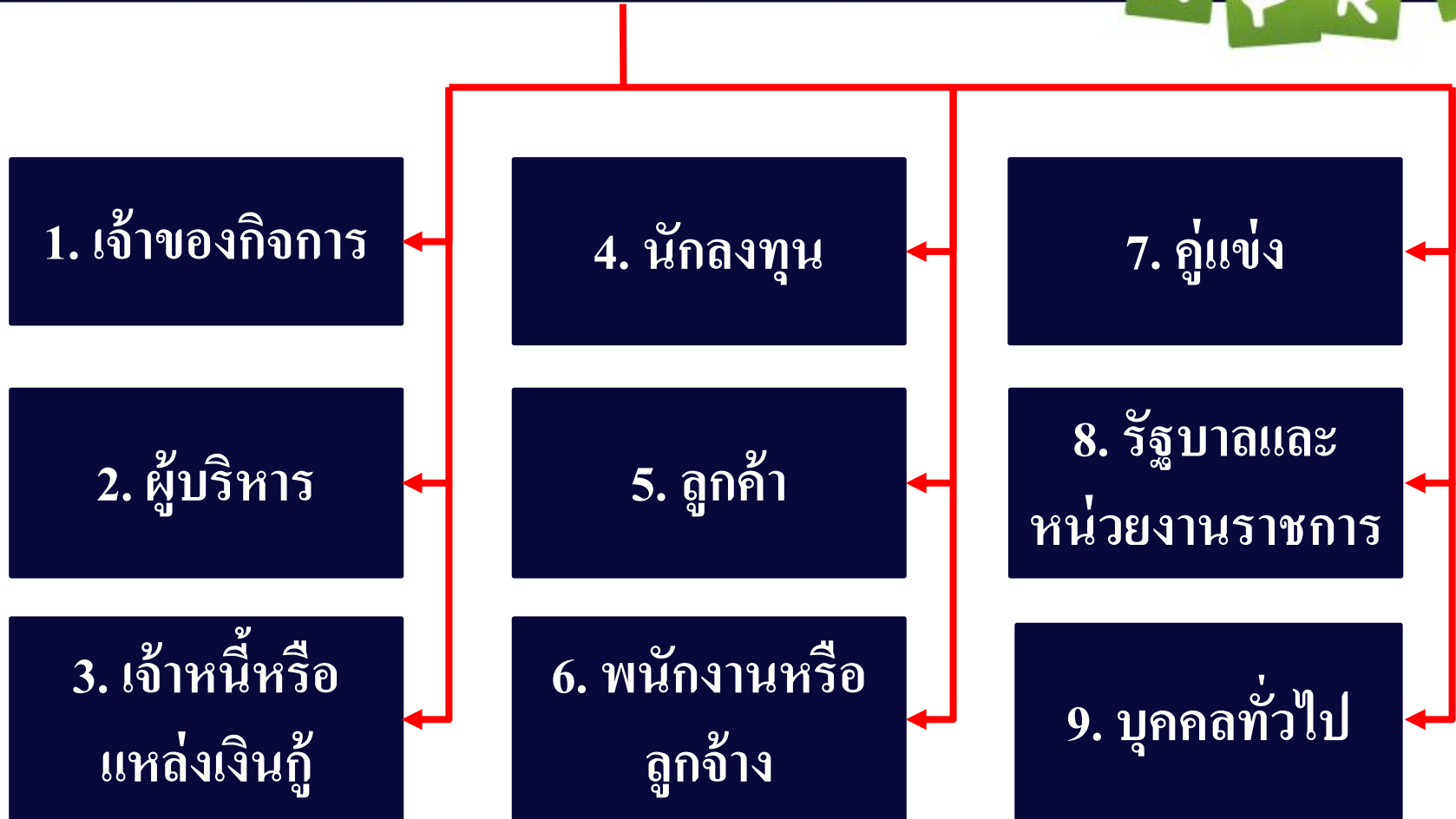
(**T**he **B**enefits of **A**ccounting)

5. ข้อมูลทางการบัญชี สามารถช่วยในการตรวจสอบหาข้อผิดพลาดในการดำเนินงานได้

6. ช่วยให้งานกิจการมีข้อมูลทางการบัญชีเพื่อนำไปคำนวณภาษีได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี

(Users of Accounting Information)



ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี



1. เจ้าของกิจการ (The owner)

- * กิจการเป็นเจ้าของคนเดียว เจ้าของก็คือ **ผู้ก่อตั้งกิจการ**
- * กิจการห้างหุ้นส่วน เจ้าของกิจการก็คือ **ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน**
- * กิจการบริษัทจำกัด เจ้าของกิจการก็คือ **ผู้ถือหุ้น**

➤ เจ้าของกิจการ จะนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายของกิจการ เช่น จะดำเนินงานต่อหรือเลิกกิจการ จะขยายกิจการ ซึ่งการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ต้องอาศัยข้อมูลทางการบัญชีของกิจการ ที่ผ่านมาช่วยพิจารณาและตัดสินใจ

ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี



2. ผู้บริหาร (**M**anager) กิจการประเภทห้างหุ้นส่วนและบริษัท จำกัด เจ้าของกิจการอาจจะเป็นคนเดียวกับผู้บริหารหรือไม่ก็ได้

➤ ผู้บริหาร จะใช้ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อนำไปใช้ในการบริหารงานของกิจการ ให้ประสบความสำเร็จตามแผนงานและนโยบายที่กำหนดไว้

ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี



3. เจ้าหนี้หรือแหล่งเงินกู้ (Creditors)

- เจ้าหนี้หรือแหล่งเงินกู้ จะใช้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจที่จะให้เครดิตกับกิจการ โดยจะพิจารณาจากฐานะทางการเงินและความสามารถในการจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของกิจการ



4. นักลงทุน (Investors)

- นักลงทุน จะใช้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ ที่จะเข้ามาลงทุนในกิจการ โดยจะพิจารณาจากผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของกิจการ รวมถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุน



5. ลูกค้า (Customers)

- ลูกค้าจะใช้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการ โดยนำไปใช้ในการตัดสินใจที่จะค้าขายกับกิจการโดยจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของกิจการ ฐานะทางการเงินของกิจการรวมถึงสภาพคล่องของกิจการ ที่ต้องการค้าขาย



6. พนักงานหรือลูกจ้าง (Employees)

- พนักงานหรือลูกจ้างจะใช้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจในการทำงานกับกิจการ โดยจะพิจารณาจากความมั่นคงคือดูจากผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการ เพื่อประเมิน ความเสี่ยง และสามารถในการจ่ายค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ในอนาคต



7. คู่แข่ง (Competitors)

- คู่แข่ง จะใช้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ วางแผนการบริหารงาน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับกิจการของคู่แข่งได้

ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี



8. รัฐบาลและหน่วยงานราชการ (Government Agencies)

- รัฐบาลและหน่วยงานราชการ ต้องการข้อมูลทางการบัญชีของกิจการไปใช้ในงานต่าง ๆ ของทางราชการ นำไปใช้ในการคำนวณการจัดเก็บภาษี และนำไปเป็นฐานในการคำนวณรายได้ประชาชาติของประเทศ



9. บุคคลทั่วไป (Customers)

- บุคคลทั่วไปได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ ที่ต้องการจะใช้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการไปใช้ในการเรียนการสอน สื่อมวลชนต้องการนำไปเสนอข่าว ฯ

รูปแบบการบัญชี



1. การบัญชีการเงิน (**F**inancial accounting)
2. การบัญชีบริหาร (**M**anagement accounting)
3. การบัญชีภาษีอากร (**T**ax accounting)
4. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี
(**A**ccounting information system)

ประเภทของธุรกิจ



1. กิจการให้บริการ
(Service firm)

2. กิจการซื้อ - ขายสินค้า
(Merchandising firm)

3. กิจการผลิตสินค้า
(Manufacturing firm)

รูปแบบของกิจการ



1. กิจการเจ้าของคนเดียว (**S**ingle proprietorship)
2. ห้างหุ้นส่วน (**P**artnership)
 - 2.1 ห้างหุ้นส่วนสามัญ (**U**nlimited partnership)
 - 2.2 ห้างหุ้นส่วนจำกัด (**L**imited partnership)
3. บริษัทจำกัด (**C**ompany limited or corporation)
4. สหกรณ์ (**C**ooperative)
5. รัฐวิสาหกิจ (**S**tate enterprise)



ข้อสมมติทางการบัญชี

เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำและนำเสนองบการเงินแก่ผู้ใช้งบการเงิน แต่ไม่ถือเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เนื่องจากไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดมูลค่า หรือการเปิดเผยข้อมูลสำหรับการจัดทำงบการเงินโดยเฉพาะ

กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน



ข้อสมมติของงบการเงิน (Underlying Assumption)

การดำเนินงานต่อเนื่อง (Going-concern Concept)

งบการเงินของ กิจการที่ได้จัดทำขึ้นจะอยู่ภายใต้ข้อสมมติที่ว่า
กิจการจะดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และดำรงอยู่ต่อไปในอนาคต ดังนั้น
สินทรัพย์ประเภท อุปกรณ์ อาคาร และที่ดิน จึงไม่มีวัตถุประสงค์
เพื่อการขายแต่มีไว้เพื่อดำเนินงาน

ข้อจำกัดของงบการเงิน



1. ความทันต่อเวลา (**T**imeliness)
2. ความสมดุลระหว่างประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่เสียไป
(**B**alance between benefit and cost)
3. ความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพ
(**B**alance in qualitative characteristics)

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง



1. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
2. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
3. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด
4. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
5. ประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543



ประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ตามคำสั่ง
ประกาศของกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์ ลงในราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 ซึ่งมีผลบังคับใช้ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ 10
สิงหาคม 2543 เป็นต้นไป ได้กล่าวถึงข้อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ
การตรวจสอบและบทกำหนดโทษ ไว้ให้นักบัญชีทุกคนได้ปฏิบัติตาม
นอกจากจะได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของนักบัญชีไว้ชัดเจนแล้ว
ยังได้มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพทางการบัญชีที่ควร
ถือปฏิบัติไว้ด้วย

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี



ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คือ ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชี
ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ประกอบด้วย

1. ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ซึ่งได้แก่
 - 1.1 ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - 1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
2. บริษัทจำกัด
3. บริษัทมหาชนจำกัด
4. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจ
ในประเทศไทย

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี



5. กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร
6. สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ ซึ่งหมายถึง สถานที่ประกอบการที่แยกออกไปจากสำนักงานใหญ่ มีพนักงานประจำการดำเนินกิจการที่จะก่อให้เกิดรายได้
7. บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

